

DRAUGAS

KATALIKIŠKAS LAIKEASTIS PASVĘSTAS AMEIKČS LIETUVIŲ KATALIKŲ REIKALAMS

VOL. I. (METAI I.)

WILKES-BARRE, PA., RUGPIUČIO (AUGUST) 26 D. 1909 M.

No. 6.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER SEPTEMBER 21st, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE, PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897

PARAGINIMAS.

Eilėn visi sustoję, dirbkim darbą,
Kurį tėvynė liepia dirbti mums,

Nes svetimas nestos į mūsų tarpą,
Mus' junga svetimas už mus nestums.

Aure, kada sušrelė mums nušvito,
Iš miego šokome, kaip milžinai,

Bet vos tik kliutys pradžioje apspito,
Pajutom, kad jau ilsta mus' sparnai.

Kaipo jauni, įiegy nešmėginę,
Žadėjome kentėt, ir vargt, ir dirbt,

Pakelt iš miego rengėmės tėvynę,
Nors prakaite turėtume sutirpt.

Dabar?... Nedrąsiai metame vos akį
Į tukstančius triukšmingų prižadų,

Nes praeitis seniai jau mums pasakė,
Kad dirbt sunku, svajoti tik saldu.

Kam toliaus senos klaidos laikyti?
Skištį gali, eidams pirmą kart,

Ir drutas vyras, netiktai mažytis,
Bet laikas yr' jau tikras žodis tart.

Teip kaip ištarti moka lietuvys,
Ir tarti žodis reik ramiai ir drąsiai,

Toks žodis, kurs neduos užsnusti dvasiai
Kurio menka klutis nesustabdys.

Kaip vyrai, stokime petys į petį
Kovot už tiesą, prietarus naikint,

Tautybę ir tikejimą tą patį
Per amžius kuotikriausiai užlaikyt.

Neteisaus mokslo kibirkštis vylinga
Akių mus' proto jau daugiau n' uždums.

Tą kas sveikatai mus' sielos netinka
Mūsų protas, kaip baurius nuodus at-
stums.

Mūsų vėliava yra—stipri tikyba,
Nereikalaujam svetimų dievų!

Dora-gi, ką visur, kaip auksas žiba,
Bus mus' vadu, kaip buvo mus' tėvų.

J. K.

TRYLIKTOJI NEDELIA PO SEKMINIŲ.

Lekcija. — Gal. III, 16-22. — Broliai: Abraomui pasakyti yra pažadėjimai ir jo sėklai. Nesako: ir sėklams kaip būtų daug, bet kaip vienai: ir tavo sėklai, kuri yra Kristus. O tai sakau jums, jog testamentas, kurį pirma patvirtino Dievas, įstatymas, kursai po keturių šimtų ir trijų dešimčių metų yra duotas, negadina pažadėjimų panaikinimui. Nes jei tėvinybė iš įstatymo, jau ne iš pažadėjimo. Bet Dievas Abraomui per pažadėjimą dovanojo. Kas tadą įstatymas? Įstytas dėl peržengimų, kolei ateitų sėkla, kuriai pažadėjo, surengtas per aniuolus tarpininko rankoje. O tarpininkas nėra vieno bet Dievas yra vienas. Ar-gi tadą įstatymas prieš Dievo pažadėjimus? apsaugok Dieve. Nes jei būtų duotas įstatymas, kursai galėtų atgaivinti, tikrai iš įstatymo būtų teisybė. Bet raštas užrakina vis po nuodėme, idant

pažadėjimas iš tikėjimo į Jėzų Kristų būtų duotas ti-
Evangelija. — Luk. XVII, 11-19. — Anuo metu, kad Jėzus ėjo per vidurį Samarijos ir Galilėjos. Jam įeinant į kažinokį miestelį, užbėgo dešimts raupuotų vyrų kurie sustojo ištole ir pakėlė balsą, tardami: Jezau mokytojau, susimilk ant mūsų! Kuriuos pamatęs, tarė: Eikite, pasirodykite kunigams. Ir atsitiko, kad ėjo, buvo apcystyti. O vienas jų, pamatęs, kad yra išgydytas, pagrižo, garbindamas Dievą didžiu balsu. Ir puolė ant veido pas jo kojas, dėkodamas, o šitas buvo samaritaras. O atsakydamas Jėzus tarė: Ar-gi ne dešimts yra apcystyti? O kur yra devyni? Neatsirado, kuris būtų pagrižęs ir davęs garbę Dievui, tik tai šitas svetimtautis! Ir tarė jam: Kelkis ir eik; nes tavo tikėjimas tave sveiku padarė.

Katalikiškos žinios.

Pastarose riaušėse Barcelonoje socialistai ėjo išvien su anarchistais prieš bažnyčią. Rezultate keturias dešimts vienuolynų, mokyklų ir prieglaudų namų guli pelenuose. Septyni tukstančiai našlaičių pasilieka be pastogės. Dvylika kunigų užmušta, — kiek vienuolių nežinia. nesuteikė pastogės našlaičiams nei nesugrąžino gyvybės tų, kurie žuvo. Ir vis tai darėsi laisvosios minties, pažangių idėjų vardu!

Labai prasiplatinusi po Ameriką katalikų draugija „Kolumbo Karžygiai“ (Knights of Columbus) savo seime mieste Mobile, Ala., nutarė melsti dienraščių negarsinti skandalų bylų iš tiesų reikia nors sykį nustoti garsinti plačiai tokias šlykščias bylas, kaip Harry K. Thaw, Gould'o ir kitas. Iš jų daug pasipiktinimo.

Lenkų literatura bus išguldoma Notre Dame, Ind., universitete. Profesorium bus kun. Micėislovas Szalewskis, prigulįs prie šv. Kryžiaus kongregacijos. Kun. S. ligišiol buvo asistentu pas kun. Štučką Chicagoje.

Norėjo atversti popiežių, bet pati atsivertė į katalikus.

„The American Catholic Historical Researches“ paduoda žingeidinę istoriją apie vieną Amerikos protestonę, ką kitados norėjo prikalbinti popiežių, kad pames-

tų katalikų tikėjimą ir taptų protestonu. Moteriškai rodėsi, kad jai užtektų pasikalbėti truputėlį su šv. Tėvu, o įtikinimai bersis kaip iš rankovės. Jos vardas buvo Sara Worthington, paskui ištekęs už Edvardo King'o. Jinai buvo tetutė Mikalojaus Longworth'o, kursai, kaip žinoma, yra vedęs Teodoro Rooseveltto vyriausiąją dukterį, Aliciją.

Numirus pirmamjam savo vyrui, King'ui, jinai ištekojo už Anglijos konsulio, Peter'io. Pasilikusi našle antru lartu, ponja Peter'ienė įsidėjo sau į galvą, kad Dievas liepęs jai atversti popiežių į protestonus. Pasiskolinusi reikalingus kelionei pinigus nuo savo svainio, James Geo. King'o, jinai nuvyko į Rymą — atlikti savąją pasiuntinybę. Tenai jinai nuėjo su savo giminiute į šv. Petro bažnyčią ant vidunaktinių mišių. Peter'ienė klausėsi mišių su doma, o už šešių savaikių jau vaikščiojo procesijoje po Rymo gatves — basa ir su žvake rankoje. Sugrįžus Amerikon, jinai dovanojo visą savo turtą katalikų bažnyčiai ir numirė vienuolyne.

Kaizeris gailisi abato.

Vokiečių ciecorius Vilius nusiuntė užuojautos telegramą į Monte Cassino, kur numirė abatas Krug. Ciecorius prisiūps ypatingą savo atstovą į laidotuves

Perkunas trenkia į katedrą.

Rugpjūčio 5 d. buvo didelė perkuniya Vakariniėje Pensylvanijoje. Šv. Petro ir Pauliaus katedra Pittsburg'e buvo trenkta perkuno ir užsidegė. Ugniagesiams ėmė visą valandą užgesinti gaisrą. Sudegė tik tai stogas — šaip jau bažnyčia išgelbėta.

IŠ LIETUVOS.

Veiveriai (Marijampolės apskr.) Kas kur prasižėrė, kas kur nusigyveno, tai kur buvęs, kur nebuvoęs pašmakšt į Veiverius. Čia pilna našlių ir gyvanašlių, kurios su vaikais smelkiasi arčiau mokytojų seminarijos. Vienos laiko pas save mokinius, kitos turi sankrovėles. Viskas tai būtų nieko, kad su vaikų būriu neišnaudotų pačių mokinių. Kaip gi, juk visos gyvena "popolckiemu" ir žinoma, kalba „po polekiemu“, ne; čia kur tik šlės ir gyvanašlės "po polckiemu", ne; čia kur tiš nueisi — ar pačton, ar sankrovon — vis rasi "szlachetno kraujo" lenkus su pravardėmis ant "is".

Negana to; šią vasarą kažin iš kur čia atsidangino ir apsigyveno P. Ankudavičius. Sako, daug dvarų perėjęs ir ikišioliai akamonavęs. Dabar netekęs vietos, taigi ir jis šmakšt į Veiverius. Nėr to dalyko, kurio jis negalėtų: jis ir daktaras, ir matininkas, ir advokatas, žodžiu sakant, vispušiskas tamsiųjų žmonelių suviliototas. Jisai yra toks daktaras, kad nėra ligos ir jos laipsnio, kurių jis neapsiimtų išgydyti. "Visi, kuriems jau kiti daktarai atsakė, kreipkitės į mane", taip jis visiems skelbia. Neseniai nuėjo jis pas džiova sergančią Krušinskienę. Prienų ir Kauno gydytojai senai jau jai pasakė, kad nėra pagalbos. Žinoma, jaunai moteriškai mirti nesinorėtų. Vyras Amerikoje, o čia lieka mazi našlaičiai. Tik štai į bėdiną grintelę ineina tik-ką atvykęs „daktaras“. „Duok, girdi šešis rublius, o už dviejų savičių būsi sveika“. Kaip gi toks "aiškus vilties" spindulys nenuramys ligonio. Sukrapštė paskutinius pusšesto rublio vargdienę moteriškę ir atidavė „daktarui“. Bet liga savo darbą darė, o "daktaras", jausdamas, kad daugiau negaus, — nes tie pinigai buvo paskutiniai—liovėsi ejęs. Moteriškę liepos 21 d. mirė. Naujas gi "daktaras" lanko naujus ligonius, prašinėja ne tik po 6 r., bet ir po 25 r., mieruoja laukus ir t. t.

Ar gi taip turėtų būti? Kaip ilgai ta tamsybė viešpataus tarp žmonių, o netvarka — šalyje?!

Veiverietis.

„Š.“

Panevėžys. Jau suėjo metai, kai Panevėžyje gyvuoją "Šv. Juozapo Darbininkų Draugija". Prie draugijos prisirašę 150 žmonių. Pinigų kasoje yra apie tris šimtai rublių.

Malonu klausyti ir matyti, kaip darbinikai suėję tarp savęs šnekasi, kaip viens kitam patarimus duoda...

„Š.“

Šiauliai. Liepos 1 dieną Šiaulių apskr. žemdirbystės žinovu (instruktorium) paskirtas M. Jozavičius, baigęs Maskvoje augštesniąją žemdirbystės mokyklą. Jis duos žmonėms visokių apie ūkį patarimų, pamokymus ir t. t. Dabar Kauno gubernijoje tokių agronomų yra keturi. Panevėžio, Raseinių ir Telšių apskr. dar neturi savo žemdirbystės žinovų, arba agronomų.

S. Ž.

„Š.“

LIETUVIAI SVETUR.

Rostovas prie Dono. Čia lietuvių yra nemažas skaičius. Bažnyčia mūro, graži. Kai buvo kun. Dalungauskas, lietuvis, tai pamokslai būdavo sakomi vieną nedėlidienį lenkų, kitą — lietuvių kalba. Kaip tik tai tojo kunigo netekom, viskas atsimainė, ir dabar bažnyčioje savo prigimtąją kalbą mes, lietuviai, nieko nebegirdime; viskas atliekama lenkų kalba.

Lietuviai buvo prašę dvasiškos vyresnybės, kad paskirtų čia kunigą, mokantį lietuviškai. Pagalios praše, kad nors retkarčiais atvažiuotų kunigas lietuvis jų išpažinties išklausti. Vienok tie lietuvių prašymai pasilieka baisu, šaukiančiu tyruose.

Nūnai čia kunigas Stanga, vokiečių. Darbštus vyras. Vienais metais ištaisė-atnaujin obažnyčią, įvedė joje elektros šviesą ir k.

Prie bažnyčios yra prieinama mokykla. Mokytojos dvi. Abidvi lenkės. Pertai viskas mokykloje išguldoma lenkiškai. Reiktų, man rodos, lietuviams pasistengti, kad mokykloje jų vaikai nors kiek būtų mokinami lietuviškai.

Taipgi prie bažnyčios yra knygynėlis, bet mūsų jaunimas nekaip jį lanko: brangesni jiems susirinkimai, iš kurių pargrįsta kaip su dvasiškomis, taip ir su kūniškomis nelaimėmis.

Leidimas jau gautas, ir aukos tam tikslui renkamos.

Pr. Nakutis.

„Š.“

TĖVYNĖN.

Leiskit į tėvynę,
Leiskit pas savus!
Ten pradžiugs krutinė,
Atgaivys jausmus!

Pirm negu aušrelė
Skaisti užtekės, —
Mūsų ten dainelė
Skardžiai suskambės.

Čia jausmai mūs žuva,
Kalinė širdis...
Leiskit į Lietuvą, —
Akis ten nušvis!

Svetima padangė
Nemalonė, ne!...
Tėviškę mes brangią
Regim vis sapne...

Leiskit į tėvynę,
Leiskit pas savus!
Ten pradžiugs krutinė,
Atgaivys jausmus!...

„Š.“

IŠ VISUR.

Australija.

Pernai (1908) Australijos valdžia išleido žmonių švietimo reikalams daugiau, kaip 12,500,000 dol. Australija turi 7,500 valdiškų mokyklų, kurias lankė kasdien 440,000 mokinių. Universitetams teko 565,000 dolerių. Žingėdina, kad nepaisant įpasidimumo gyventojų skaičiaus, lankančių mokyklas vaikų skaitlius eina vis žemyn. Teip 1901 m. buvo jų 450,246,— 1906 m.— 442,440, pernai dar mažiau.

Japonija.

Išėjo nauji įstatymai apie spaudą: (1) už straipsnius atsakys ne redaktorius kaip buvo lygšiol, bet pats autorius; (2) doklės už laikraštį bus padidintos sulys didumo miestų, iš kurių eina; (3) laikraščių savininkai turi užsirašyti pas valdžią ir turi paduoti spaustuvės ir redaktoriaus vardus; (4) krasa nesiuntinės į kitas šalis tokių laikraščių, kurie talpina kurstančius prieš viešąją tvarką raštus. Jei laikraštis prasikals prieš tatau du sykiu į metus, jo visai nepriiminės ant krasos.

Tolstojaus sekretorius išvežtas ištrėmiman

Zandarmai išvežė Leono Tolstojaus sekretorių Gusevą dvejiem metam ištrėmimo Permiaus gubernijoje. Kaltino jį už platinimą Tolstojaus knygutės: „Neužmušk.“ Toje knygutėje garsus raštininkas užsipuola ant mirties pabaudos.

Socijalistus smarkiai baudžia.

Iš Orlo ateina žinia, kad teismas, kursai nagrinėjo bylą 26 socijalistų—revoliucionierių, kaltinamų platinimu savo nuomonių tarp kaimiečių, vieną pasmerkė mirti, o dvadėsimti keturis nusiuntė į katorgą o vieną paleido.

Sultonas pasimatis su Caru.

Iš Peterburgo praneša, kad Sultonas neatsilankys pas carą Krime, bet tik nusių pasiuntinius. Caras kelionėje į Italiją, sustos Dardaneluose ir tenai priims ant savo jachto Turkijos valdovą.

Ties Melilla vis dar mušasi.

Maurai vėl užpuolė antburio ispanų netoli nuo vyriausiojo forto, juos nuvijo šalin artilerija, bet ispanai palydėjo du užmuštais ir šešis sužeistais.

Girios dega.

Už dvidešimt penkių mylių į pietryčius nuo Spokane (Washington), ties ežeru Coeur d'Alene, siaučia baisūs girių gaisrai. Ugnis turi tris mylias pločio ir degina egles ir kitokius medžius. Tris šimtai fermerių ir girininkų veltui bando ugnį sulaikyti. Ligšiol pragaisties

padaryta apie 1,000,000 dolerių.

Teip-pat iš Winnipeg'o (Manitoba) duoda žinoti, kad milžiniškoji ugnis naikina puikias girias. Britanijos

Tom L. Johnson serga.

Garsus visam pasaulyje Clevelando miesto galva, Tom L. Johnson, susirgo. Gydytojai liepė jam išvažiuoti prasivėdinti. Ligos priežastis — tai pailsimas neseniai pasibaigusios kompanijos metu už tricentinius mokesčius važinėjimu tramvajais.

Švedijos straiškas nenusiseki.

Stockholmo tramvajų darbininkai pralaimėjo straišką. Jie norėjo sugrįžti darban, bet mažai jų te priėmė atgal, o ir tiems davė kuoprasčiausias vietas. Skebsai gavo geriausias vietas. Priimtieji atgal darban turėjo užsistatyti kauciją, kad pasiliks visados ištikimais kompanijai.

Negana to. Kompanija apskundė straiškininkus, reikalaujama atmokėjimo pragaiščių.

Raupuoti ant Filipinų salų.

Valdžia nori sužinoti, ar daug serga raupais (lėp-rais) ant Filipinų salų. Ligšiol atrasta 2,900. Tikima, kad bus rasta 600 daugiau.

Darbininkai ant Havajų salų.

Plantatoriai atsisakė priimti atgal tuos japonus, ką atsižymėjo pastarame straiške. Jie bando susijieškoti sau darbininkus Europoje ir kitose šalyse, ir tokiu būdu numesti japonus nuo vadovavimo darbininkams. Atvyko keliasdšimtis filipinų: laukiama dar 750. Agentai kalbina portugalus važiuoti ant salų, o 25 rusų jau yra kelionėje. Filipinai tinka darbui cukraus plantacijose. Japonų Havajuje esama apie 70 tukst.

Stolipinas Kauno gub. Ministerių pirmininkas Stolipinas išvažiavo vakacijoms. Vakacijas mano perleisti savo dvare Kauno gub., netoli Survilaiškių miestelio.

„Š.“

Sibire atrasta aukso. Rytiniam Sibiro krašte, kur dabar tiesiamas Amūro geležinkelis, atrasta baisiai dideli smėlio plotai, kuriame yra daugybė akso. Vienas žmogus, be tam tikrų įrankių, gali prisiplauti aukso apie 5 rublius per dieną. Žmonių tūkstančiai supuolę renka aukso policija nebegali aukso kasyklų apginti nuo įvairių „plėšikų“.

„Š.“

Kiek stačiatikių pereina į katalikus iš Kievo gub. paduoda gubernatorius žinias, kad nuo 1905 metų balandžio 17 d., kuomet buvo pagarsintas caro manifestas apie tikėjimo laisvę, perėję iš stačiatikių į katalikų tikėjimą 866 vyrai ir 988 moters, į kitus tikėjimus apie 300 žmonių.

„Š.“

IS LIETUVISKŲ DIRVŲ AMERIKOJE.

South Chicago, Ill.

Pas mus darbai eina kuogeriausiai; kas tik netingi dirbti, greitai gauna darbą. Čia nemažai visokių dirbtuvių, kuriose daug ir mūsų brolių dirba. So. Chicagos lietuvių apšvietimas nekoks; daugelis jų vieton skaityti knygas ir laikraščius praleidžia laiką gėrimui ir lošimui kortomis. Kun. Petraitis, lietuvių šv. Juozapo parapijos klebonas, buvo įsteigęs prie bažnyčios mokyklą, į kuria vaikščiodavo 70 su viršum vaikų, bet mokykla pagyvavusi dvejetą metų, turėjo pranykti, nes skaičius parapijonų, mokančių į parapiją po 6 dol. kas-met, eina mažyn—ir tokiu būdu lietuviškoji mokykla nebegalėjo užsilaikyti. Dabar lietuviai, nebeturėdami savos mokyklos, pradėjo leisti juos į viešąsias, bet jose vaikai neišmoksta lietuviškai rašyti ir skaityti. Kad So. Chicagos lietuviai suprastų naudą mokyklai, savoje prigimtoje kalboje, tai visomis jėgomis rupintusi užlaikyti savąją mokyklą.

So. Chicagos lietuviai atsėlę nuo bažnyčios. Bažnytelė nedidelė, vistik porą šimtų žmonių talpinanti savyje, bet šitoji visados apituštė. Bet gal kas paklaus, ką lietuviai daro, pasilikę namie. — Na, vieni lošia kortomis pamaldų laiką, kiti miega, nes trankėsi nuo subatos vakaro per kiaurą naktį ir dabar reikalauja pasilsio...

Teip tatau pas mus darosi.

K. Vosylius.

Scranton, Pa.

Dienose 9—19 liepos mėnesio vietiniame teisme prieš teisėją Newcomb'ą atsiliko rinkimai globėjų liet. parapijai.

Kadangi bažnyčios nuosavybės užrašas iš pats pradžios nebuvo gerai sutvarkytas, maištininkai, kokiam laikui suklaidinę žmones, bažnyčios nuosavybę buvo ant savęs užsirašę.

Vyskupas šalin, 10 komitetų tešimininkauja katalikų bažnyčioje! Bažnyčiai neprigūimamai įvykus, vyskupas atėmė kunigą ir ant pačios bažnyčios uždėjo interdiktą. Bažnyčia uždaryta! Žmonės nustebo. Kas čia daryti?

Mitinge 8 liepos 1908 m. abiejų partijų sušauktame, didumu balsų tapo išrinktas globėju vyskupas.

Priešai protestuoja: tas mitingas buvęs nelegališkas! Patys laiko kitą mitingą ir garsina visiems, jie turi daugiau balsų už save.

Byla eina į „Equity Court“. Teisėjas Newcomb pirmininkauja. Nagrinėjimo penktą dieną, teisėjas paduoda mintį, kad ginčius geriau būtų baigti balsavimais. Abi pusės įnešimą priima.

Išrinkti bus bažnyčios globėjais: Vyskupas arba dešimts komitetų. Atviras viešas balsavimas—sprendžia balsų diduma.

Taigi dienos 9—19 liepos vietinis teismas matė nepaprastą reginį. Iš klausius šv. mišių šv. Tomo koplyčioje, kur lietuviai pamaldūs laiko, žmonelės pripildė dide-

lį teismo rūmą. Katalikai užėmė dešinę sparną, priešininkai apsirinko kairiąją. Išmušus 9 valandai, teisėjas užėmė sėdynę. Apgynėjai su savo štabais susėdo prie stalelių.

Juozas Pukalskis pirmas stoja prieš teisėjo veidą.—Kaip tavo vardas, kur gyveni, kada prisirašai prie parapijos, kada paskutinį kartą mokėjai, kada buvai išpažinties? kokioje bažnyčioje? ar esi katalikas? gal neprigūmingas? etc... Tokius ir panašius klausimus užduodavo rustūs apgynėjai balsuotojams. Už ką balsuoji? —galutinas klausimas. Juozas Pukalskis balsavo už vyskupą.

Tie egzaminai kartais gana ilgai tęsdavosi. Juozas Skaizgiraitis buvo kvočiamas du kartu: 35 ir 65 minutes. Paskutinis balsavo teip-gi už vyskupą.—Bandonis Juozas iš eilės 1240. Vyskupas gavo 82 balsu daugiau, ir tokiu būdu liko globėju šv. Juozapo Kat. Liet. parapijos Scranton, Pa.

Gal jūs mieli, skaitytojai, manote, kad vaidai po aiškių prirodymų užsibaigė? Toli gražu narsūs donkišotai išranda teisėjo klaidą; mat kam jis prie balsavimo prileido ne piliečius! „Džėla“ jam, 3 metams džėla! Rinkimai išdildyti! Po valdiškojo balsų suskaitymo, vyskupui iš užrubežio sugryžus, rupšimes atidaryti bažnyčią kuogreičiausiai

Garbė Scranton'o Liet. Katalikams!

Tenbuvis.

Harrisburg, Ill.

Jau dveji metai su viršumi praslinko, kaip šiame beveik tik kitatikiais apgyventame užkampyje, apsistojo katalikiškas kunigas, žinoma ne lietuvis, nors lietuviai skaitliumi viršina kitas katalikiškas šio miestelio tautas. Darbavosi čia daugiausiai kunigai vokiečiai, kurie, nemokėdami lietuvių kalbos, negalėjo, žinoma, atsakančiai aprūpinti visų lietuvių dvasiškų reikalų ir todėl buvo liudytojais nuolatinių vaidų ir rugojimų iš lietuvių pusės. Vos tik susitvėrus čia parapijai, lietuvių širdyse gimė geismas gauti savo tautos kunigą. Laikui bėgant tas geismas augo, didinosi, apsireikšdamas įvairiais nesupratimais su vietiniu kunigu vokiečiu. Maldauta ne sykį J. M. Belleville's Vyskupo duoti lietuvių kunigą, bet veltų, nes Vyskupas apart vieno kun. J. Gadeikio jokio kito lietuvių kunigo neturėjo. Jų (lietuvių) neužganėdinimas stiprėjo ir galop kokie 3—4 mėnesiai atgal apsireiškė viešu protestu—atsiskyrimu nuo airių parapijos ir pasistatymu savo maldnamio, į kurį, nelaimė! įsiskverbė gabus apgavikas ir lietuvių vardo teršėjas, Urbonas. Apšimesdamas R. katalikišku kunigu, jis tik šienauja tarp lietuvių ir jųjų tamsumu naudojasi. Tokio dalykų kripšnio nelaukta, tokios sutarties ir vienybės tarp lietuvių nesitikėta. Šv. Marijos airių bažnytelė aptuštėjo, nes anglų tėra čia 6—8 šeimynos. Pradėta nerimauti. Lietuvio kunigo reikalingumas Harrisburge per daug net paaiškėjo. Kibta lietuvių kunigo' jieškoti ir..... surasta. Rugpjūčio 5 d. J. M. Belleville's Vyskupo tapo pašvęstas į kunigą Juozapas Petravičius ir paskirtas į Harrisburgą klebonu. 8 d. rugp. kun. J. Petravičius savo pa-

ties parapijoj atlaikė pirmas Mišias Šventas. Toje iškil-
mėje dalyvavo kun. J. Gadeikis ir kun. Misius. Šis pas-
tarasai pasakė trumpą pamokslėlį. Kun. J. Petravičiaus
primiejos sutraukė bažnyčion daug lietuvių ir beveik
visus Urbono pasekėjus. Įspudis buvo kuogeriausias.
Urbono pasekėjai suprato turį vadovą ir pasiryžo
nuo jo atsitraukti, grįžti prie Vyskupo, pavesti jam savo
maldanamį ir vėl būti gerais dorais katalikais. Nors iš-
tyrus dalykų stovį pasirodė Urbono įleista nagai į para-
pijos nuosavybę ir be mažų nuostolių negalima bus jo at-
sikratyti, tačiau nėra ko abejoti, jog jaunas klebonas,
kun. J. Petravičius, veikiai pamatys Urboną bėgant. Te
giedrios esti jauno kunigėlio lienos, te sudarkyta para-
pija susitaiso, te meilė ir vienybė užsiplieskia tarp lie-
tuvių ir jauno jų vadovo.

Gineitis.

Newark, N. J.

Maloni žinėlė girdėti šitame mieste: lietuviškosios
draugijos pradeda busti iš miego. Kai kurios jau įste-
gtos net 10—15 metų atgal, bet nieko kito gero nenuvei-
kia, kaip tik savo narius ligoje sušelpia ir mirtines sutei-
kia,—jeib tik šv. Jurgio draugija, kuri pasistatydino
svetainę, ir „Žiburėlis“, trisias moksliskoje ir tautiskoje
dirvose. Tai-gi rugpjūčio 2 d. š. m. „šv. Juozapo“ drau-
gija susirinkime nutarusi,—reikalinga esanti pašelpa
netik ligoniams ir mirusiems, bet ir sveikiems, būtent:
doriška, moksliska, medžiagiska ir t. t. Suprasdami, kad
tik vienybėje tas galima nuveikti, nutarė kviesti visas
Newark'o d-jas darbuoties išvien. Visos d-jos prielan-
kiai priėmusios tą šaunų užmanymą ir išrinkusios įgalio-
tinius į tarpdraugijinį komitetą, kuris ūmai pradėsias
veikti. Komiteto veikimo vaisius pranešiu, jiems pasiro-
džius.

Artojas.

Detroit, Mich.

Miestas gražus ir švarus. Gyvena labai daug len-
kų, kokie 75 tūkstančiai. Yra ir lietuvių, bet neperdaug.
Sulyg žinovų, busia 700. Sužinoti tikrai, kiek jų, la-
bai sunku, nes gyvena išsimėtę, išskyrus vieną Hubbard
Str., kur gyvena kelios šeimynos kruvoje. Begyvenda-
mi tarp lenkų, lietuviai labai sulenkėjo; daug yra ve-
dusių lenkes. Koks yra padėjimas tų lietuvių, ką turi
lenkes pačias, galima pamatyti iš šitokio atsitikimo.
Pažinojau vieną lietuvį ir užėjau pas jį, norėdamas,
kad jisai užsirašytų lietuvišką laikraštį. Paklabinau
duris. Man atidarė moteriškė. Žinojau, kad moteriškė yra
lenkė, todėl paklausiau, ar čia gyvena lietuviai. Ji at-
sakė, kad ne, čia, girdi, gyvena lenkai, o lietuviai esą
toliau, už keturių blokų. Koks čia galas, pamąsčiau sau,
juk čia pirmiau gyveno lietuviai. Pradėjau klausinėti
moters, ar pirmiau šituose namuose negyveno lietuviai.
Moteriškė prisipažino, kad jos vyras mokęs truputį
lietuviškai, bet jis esąs lenkas. Paklausiau, ar galima jį

matyti. Jinai atsakė, kad taip, galima. Aš tuojau pra-
dėjau šnekėti su vyru lietuviškai, bet moteriškė kaip už-
sipuls ant mūsų: kaip, girdi, jūs galite kalbėti lietuviš-
kai, kad aš jūsų kalbos nesuprantu. Bandžiau paaiškin-
ti jai, bet jinai dar labiau užsipuolė, sakydama, kad ji-
nai „dworzanka“, ir nenorinti nei girdėti lietuviškos
kalbos, nenorinti, kad ir vaikai mokėtų lietuviškai. O
kaip dar išgirdo, kad aš esu atėjęs įsiulyti vyrui lietu-
višką laikraštį, tai lyg perkunas būtų ją trenkęs.

Tokių „dworzankų“ yra Detroitė daug. Neduok
Dieve, lietuviams jas vesti.

Mikas.

So. Boston, Mass.

Bostono lietuviai tai labai gabūs žmonės. Kad mo-
ka jie pasigert, o pasigėrę sau galvas skaldyti, tai nei
minėti neverta, nes lietuviams tatau ne naujiena. Bostono
lietuviai moka draugijas tvirti. Bet pasakysite: tą patį
moka juk ir kitur! Ne, Bostono lietuviai moka daugiau.
Jie moka ne tik draugiją sutverti, bet ir iš vienos dvi
padaryti, kaip štai čionnyksčiai „Kazimierininkai“ yra
padarę. Ar iš to yra kokia nauda—neklaukite! Nes
tatau mūsų „didvyriams“ nerupi. Jie sėja neapykantą
ir tikisi, kad iš to išdygs gerovė ir laimė.

Pavykus suskldyti draugiją, tvėrėsi jie didesnio
darbo. Jie pasiryžo suskaldyti L. R. K. A. Susivieniji-
mą. Ir sušaukė didelį seimą, kursai ketino tęstis net
tris dienas. Bet tokiam dideliui ir blogam darbui nu-
veikti mūsų „didžiaspėkiams“, ačiu Dievui, pritruko
pajėgų. Tačiau jie nenustoja vilties. Nepavyko kartą, pa-
vyks kitą sykį—teip jie sako. Na tik, vyrai, na tik!

Bostonietis.

Spring Valley, Ill.

Atsibastė čion koks ilgaliežuvis „prakalbas“ laiky-
ti. Šnekėjo neva apie Lietuvos istoriją, bet nieko nepa-
sakė, tik dumblais apdrėbė katalikų tikėjimą ir bažnyčią.
Žmonės buvo prasimanę, kad tai Valparaiso universite-
to mokinys, bet pasirodė, kad tai paprastas „gudragal-
vis“. Šalin su tokiais „mokslininkais“!

F. V.

Teisma

Teisėjas. Jau penkis kartus buvai kaltinamas už
vogimą, už muštynės ir padegimą.

Kaltinamasai. Del Dievo meilės, ne taip garsiai,
ponas teisėjan. Čia tarp klausančių yra mano busiantis
uošvis, prieš kurį nenorėčiau nustotį gero vardo.

Mokytojas ir mokinys.

Mokytojas. Ką gali pasakyti apie mėnulį?
Mokinys. Nieko blogo, ponas profesoriau...

„Š.“

Pašventinimas Kampinio Akmens**Pittstone, Pa.**

Nedėlioje, rugpjūčio 22 dieną atsiliko iškilmingas pašventinimas kampinio akmens naujos šv. Kazimiero bažnyčios. Kadan-gi vyskupas M. J. Hoban dar nėra sugrįžęs iš Europos, tai jo vietoje ceremonijas atliko jo vietininkas, generalinis vikaras, Mgr. T. F. Coffey.

Antra valandą po piet D. & H. stotijje pasitiko Monsignorą kun. A. Kaupas ir miesto mayoras, W. H. Gillespie. Draugijos su muzika ir vėliavomis jau laukė gerbiamo svečio ties stotimi. Dviejose atdarose karietose važiuavo paskui Monsignorą įžymūs Pittstono lietuviai: M. Juškus, P. Katkauskas, J. Abromaitis, B. Vosylius, K. Kižys, K. Rudaitis, J. Čekaitis. Vyriausiu maršalka buvo Antanas Maslauskas, šv. Jurgio draugijos kapitonas. Jam padėjo užlaikyti tvarką: A. Saveikis ir V. Radzvilas—teip pat raiti. Gražu buvo žiūrėti į „jurginius“, kurie su ištrauktomis šoblėmis maršieravo, kaip tikri kareiviai, po Pittstono gatves. Parodoje dalyvavo sekanties draugijos: šv. Jurgio, šv. Kazimiero, šv. Juozapo, šv. Antano—visos iš Pittstono; šv. Petro ir Povilo iš Sturmervillės ir šv. Jurgio iš Inkerman. Nuo Cork Lane stoties paroda nusileido žemyn Williams gatve. Ties Slavokų bažnyčia prie parodos prisijungė šv. Jono ir da dvi slavokų draugijos. Paroda nuėjo Main gatve iki Swallow ir atgal iki Mills, paskui nuo šitos gatvės nusisuko į Church gatvę.

Ceremonijos prasidėjo 3 valandą. Žmonių buvo prisigrūdę tiek daug, kad policistams buvo sunku užlaikyti tvarką ir daryti takus. Apeigoms pasibaigus, pamokslą pasakė kun. J. Kuras iš Seranton, Pa.—Bažnyčiai sudegus, jūsų dušios išganymo priešai bandė jus suskaldyti—kalbėjo pamokslininkas—padalyti į tris dalis, bet jūs atsispyrėte ir statote bendromis spėkomis naują, murinę, gražesnę irdidesnę už sudegusiąją. Bukie prisirišę prie bažnyčios, išpuoskėte ją, parodykite, kad esate ištikimais sunumis tos Bažnyčios, kurios nei var-tai pragaros nepergalės!...

Po kun. Kuro pamokslą pratarė keletą žodžių Mgr. Coffey, linkiedamas visokio pasisėkimo parapijonams.

Diena buvo labai graži. Keli tukstančiai turėjo apgulę bažnyčią jau 2 valandos po piet.

Apart Mgr. Coffey ir vietinio klebono apeigose dalyvavo sekantys kunigai: O'Malley, Brehl, Dr. Lucas, Pavčo, Gislou—visi iš Pittstono. Atvyo sekantys lietuviai kunigai: J. Kuras, iš Seranton; M. Pankauskas, iš Forest City; V. Vizgirda, iš Wilkes-Barre; V. Kudirka, iš Kingston; A. Saulinskas, iš Plymouth; J. Inčiura, iš Wanamie; teip pat klierikai: Lukasik (lenkas) ir S. Struckus.

Architektorius Louis H. Giele daug pagelbėjo savo rupeščių, kad viskas atsiliktų greitai ir priderančiai.

Bemerton, Wash. Šis miestelis guli 15 mylių šiaurėn nuo Seattle. Randasi čia puikios kariškos laivynės uostas „Navy yard Puget Sound.“

Šiame miestelį mažai kokių darbų randasi kaip tik

prie taisymo kariškų laivų, kur paprastai dirba į porą tukstančių, o kaip kada ir dirba netoli trijų tukstančių darbininkų. Čia darbininkas norintis gauti darbą, turi pirma paduoti aplikaciją į departament office ir potam laukti pašaukimo, bet neatbūtinai tur būt šios šalies pilietis. Be pilnų šios šalies popierių ir be angliškos kalbos, darbo čia tokiems nėra. Žodžiu sakant: darbininkai čia yra surinkti visi pagal politikos norą. Čia darbas vravaldiškas. Algos nuo 2 iki 5 dol. už 8 valandas. Vasarą nuo pirmos liepos iki paskutiniai rugsėjo, subatomis dirba tik iki pietų ir gauna pilną dieną ir teipgi, kada būna amerikoniškos šventės, gauna mokėti, ir išdirbęs apskritus metus darbininkas gauna 15 dienų vakacijos ir už tas dienas gauna tą pačią algą mokėti, kaip dirbdamas. Čia randasi visokių skyrių darbo, išsilavinę darbininkai gaura aukštesnę algą. Dirbdamas prastas darbininkas gauna nuo \$2 iki \$2 40. Moka keturis kartus į mėnesį. Lietuvių šiame darbe dirba iš viso penki: 3 pavieniai ir du vedę. Miestelis suketuriais tukstančiais gyventojų ir dailiai vietai tarp vandenių.

D. J. Puišis.

„D. V.“

Pasaulinės Sesers Panaikintos.

Šv. Juozapo Seserys—sulyg naujuoju nusprendimu—bus tikrai mokytojos. Teip vadinamos „pasaulinės“ Seserys, kurios ligšiol priderėjo šitai kongregacijai, ta po panaikintos.

ATSILIEPIMAS.

„Kataliko“ 30-me numeryje koks tai 17-os kuopos narys rašo, buv kun. Vizgirda tos kuopos susirinkime „su prievart ta į rankas brukęs kožnam „Draugą“ ir apgavingu budu įsiulijęs kuopai savo laikraštį“. Prieš šitą melą mes, 17 kuopos viršaičiai, protestuojame! Kunigas Vizgirda niekam prievartos nedarė. Buvo balsavimas, ir didesnė dalis pristojo, kad vietinis laikraštis „Draugas“ patarnautų Susivienijimo reikaluose. Tai-gi didžiūmos teip nutarta, o ne apgavingu budu įsiulyta. Patariame „Katalikui“ paliauti darus Susivienijime ermyderius, nes tie kurstymai tik Susivienijimą ardo. Mes daugiau užsitikime seimui ir Centro komitetui, o ne vienam ar kitam nesąžiningam kurstytojui. Meldžiame „Kataliko“ redakcijos šitą mūsų paaškinimą tuojau „Katalike“ patalpinti.

„Kataliko“ redakcija šito mūsų paaškinimo nepagarsino. Meldžiame tatau gerbiamos „Draugo“ redakcijos į savo laikraštyje pagarsinti.

Prezidentas Petras Acavičius,

A. Baltuška,

Skr. J. Tumasonis.

DRAUGAS

KATALIKIŠKAS LAIKRASTIS
PASVĘSTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
REIKALAMS

Eina kas savaitę iš Wilkes-Barre, Pa.

Kaina: metams \$2.00, pusmečiui \$1.00, trimis mėnesiams 50 centų. Europoje ir kitur \$3.00

Adresas:

"D R A U G A S",
314 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

Iki kol pinigų, rankraščius ir korespondencijas reikia siųsti pas:

Rev. V. Vizgirda,
190 S. Meade St. Wilkes-Barre, Pa.

"D R A U G A S"
(THE FRIEND)

WEEKLY, published at 314 E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.

Subscription: \$2.00 a year, \$1.00 six months, 50 cents three months.

Rates of Advertising on Application.

REDAKCIJOS PASTABOS.

Trumpai imant, su straiku Mc Kee's Rocks, aprašytu kitoje „Draugo“ vietoje, yra šitokia istorija:

„The Pressed Steel Car Company“, kuri dirba įvairios rūšies plieno vagonus, susimanė būti labai ekonomiškai. Jinai apskaitė su visomis smulkmenomis, kiek vieno vagono padirbimas turi jai atsieiti, ir pasiryžo neišdėti jo padirbimui nei vieno cento daugiau tiksliai tiek, kiek yra apskaityta. Jeigu, sakykime, vagonas padirbti jai atsieina sulyg apskaitymo, 500 dol., tai negali atsieiti nei vienu dolieriu daugiau. Bet darbas negali atsieiti nei vienu dolieriu daugiau. Bet darbas negadina, pragaista, užsivelka—žodžiu, pasidaro nuostoliai. Kaip matėme, kompanija pasiryžo apsieiti be nuostolių ir, nuosekliai, nuostoliams pasidarus, prisiejo jai pajieškoti „atleidimo ožio“, kursai nuostolius mokėtų. Lengviausiai visą bėdą sumesti ant darbininkų. Kad neteisybė nesimestų taip skaidriai į akis, jinai pasikirstė darbininkus į kuopas, ratelius ir pradėjo mokėti už darbą ne kiekvienam darbininkui, bet visai kuopai apamai. Jinai skaitė, kiek darbo atliko atskyra kuopa ir kuopos uždarbį dalino tarp jos narių sulyg prižiūrėtojų nurodymo. Ir vel: kadan-gi darbininkai amerikiečiai yra labiau išlavinti, daugiau sumaningi ir turi savyje daugiau paimti tamsius, nemokančius angliškos kalbos, nepažįstančius šalies įstatymų, vargingus ateivius iš Europos. Tarp tų ateivių nebuvo nei vieno išsilavinusio mechaniko—tai-gi kompanija susimanė pasigaminti kuodaugiausiai mašinų, galinčių užvaduoti išsilavinusius darbininkus.

Užviešpatavus dirbūvėje tokiai tvarkai, kilo visuotinis neužganėdinimas. Iš daugelio skundų prieš naują

tvarką reikia paminėti didžiausią: nei vienas darbininkas nežinojo išaugšto, kiek jis tikrai gaus už savo darbą. Šitas tai nežinojimas, šitas tai netikrumas išaukė tokias rūgones, kad visi darbininkai—o yra jų apie 4 tūkstančiai—be organizacijos, besusikalbėjimo, lyg kokios dvasios apimti, į dvejetą dienų pametė darbą,—pareikalavo, kad jiems atvirai pasakytų, kas jie: žmonės, kurie dirba ir nori žinoti, kas jiems priklauso už darbą, ar gyvuliai, kuriems šeimininkas išmeta iš savo malonės tiek, kiek jam patinka?

Ir kokią atsakymą gavo? —Štai verti atsiminti ir giliai įsidėti į širdį kompanijos prezidento F. N. Hoffstoto žodžiai:

„Apie šeši šimtai mūsų darbininkų teikėsi pamesti darbą pas mus. Labai gerai. Jeigu žmogui nepatinka darbas, arba darbo valandos, arba užmokestis už darbą,—jis turi privilegiją pamesti darbą,—bet jeigu jisai sako, kad kitas tas žmogus, kursai nori dirbti, negali dirbti ir neduoda anam dirbti—na, tai jau kaskit... Nėra ko duoti trečiųjų teisman. Kompanijos įgaliotiniai nepriims jokių komitetų... Duosime tą patį darbą tiems, ką norės sugrįžti, bet anieks 600 nėra pas mus daugiau vietos.“

Žiaurūs žodžiai. Yra tai vistiek, ką pasakyti; jeigu neduodi sau kailio lupti, eik sau ir... mirk badu! Gražus krikščioniškosios meilės ir doras supratimas!

McKee's Rocks straike eina apie tat, ar nuskurę ateiviai iš Europos: lietuviai, lenkai, slavokai, kroatai, rusai ir tt., panorės būti godžių korporacijų vergais, įrankiais—ar gal paduos ranką amerikiečiams, kuriuos pirmo išvarė—savo nežinia—iš darbų ir sykiu su jais pradės kovoti už savo žmogiškas teises?

Žmogus, ypač nemokytas, vargingas, gali nukęsti labai daug. Bet jeigu jam lupa kailį be jokios sąžinės ir dar pasiskųsti neduoda, tai ir tas nuolankiausias žmogelis turi išeiti iš kantrybės.

McKee's Rocks darbininkai kariauja už teisybę ir privalo rasti užuojantą visuomenėje.

Čia ištariame ačiū Nau-Jorkiniam „The Survey Social, Civic, Charitable“ už maloningą pavėlijimą pasinaudoti savo tyrinėjimų vaisium. P. Paul U. Kellogg yra to laikraščio redaktorius nariu ir tardė McKee's Rocks santikinis ant vietos. Tas pats laikraštis prisiuntė mums ir klišas dovanai.

Lietuvoje rengiamas 10-metinių sukaktuvių apvairkšėjimas lietuviškojo teatro. Mat 1899 m. tapo atvaidinta Palangoje drama: „Amerika Pirtije“. Buvo tai pirmasis vaidinimas lietuviškai ant Lietuvos žemės. Amerikoje badai pirmą sykį vaidinta „Aukso veršį“ Plymouth, Pa. 1892 m.

Labai mokyti žmonės kai-kadą pasako nesąmonę ir paskui jiuokiasi gardžiai, kaip rašo apie tą nesąmonę ilgus straipsnius ir t. t.

Anais metais d-ras Oster pasakė, kad kiekvienas žmogus, pasiekęs 40 metų amžiaus, turi būti užchloroformuotas.

45

muotas mirėiop, nes tampa bereikalingu visuomenei. Kiek tuomet buvo visokių šnekų ir rašymų apie tai! O buvo tai tik juokas, nes Oster anuomet turėjo 58 m. ir sulyg savosios teorijos, turėjo būti užchloroformuotas pirm 18 metų!

Dabar Ekrė's šposą buvusias Harvardo universiteto prezidentas Eliot. Jisai pasakė, kad ateities religija nesirems ant jokių dogmatų nei neturės jokios vyresnybės. Nonsensas aiškus visiems, kurie mato gyvenimą tokiu, koku jisai ištiesų yra, o ne tokiu, koku jisai galėtų būti. Religija be dogmatų, be vyriausybės, be apčiuopamų aiškinimų ne būtų religija. Sakyti kad tokia religija gali įvykti kada norints, yra vistiek, ką pasakyti, kad draugija gali apsieiti be įstatymų, be vyriausybės kad medicina gali apsieiti be vaistų, be terapeutikos, gydytojų...

Pagalios reikia palaukti, kol pats Eliot neapskelbs spaudoje savo garsios kalbos. New Yorko Tribune'ui galima tikėtis tiek tikėti, kiek bent kokiam kitam dienraščiui.

PRIE KUN. N. J. PETKAUS STRAIPSNIO: „AR NE BŪTŲ GERIAU!“*)

Gerbiamas kun. Petkus abejoja, jai lietuviai savo skatikėliais surinktais, kaip atminimui mūsų garsaus rašytojo ir dainiaus Al. Dambrausko (tas pats Jakėtas ir Druskis) 25-metinių sukaktuvių jubilėjaus pastatydins jo vardu mokyklą: ar dviklasę miesto mokyklą, ar 4-klasę progimnaziją, tai užviešpataus rusų biurokratai, nes „bus prižiuriama visokių direkcijų, nuo kutių priklausys išguldomųjų dalykų pakraipa ir viešpataujanti „oje mokykloje dvasia“. Be abėjo, gal ir daugumas taip panašiai mąsto. Bet ar teisingai?

Pirm pažūrėkime, kokie yra Kauno priemiesčiai, kurių viename bus pastatyta didelė 4 ar 5 metų lankymosi mokykla. Man pačiam su tėvuku 4 metai atgal po juosius teko baldyties—mat akmenis ant plentų daužeme.

Už Neries upės randasi Viliampolės Slabada, arba kaip žmonės paprastai vadina, Slabodka („paidiom v Slabodku“). Už gelžkelio stoties rytuosna randasi Šančiai, kur pereitais metais tiek turėjo daug „klapatų“ su mokytojais S. Matijošaičiu vietiniai lietuviai. Už Nemuno į vakarus Aleksotas, kuris jau randasi Suv. gub. Šiauria-ryčiuose Žaliasai Kalnas. Pirmieji trys Kauno priemiesčiai yra visai nepriklausomi nuo centralinės miesto valdybos, o ketvirtasis priemiestis skaitosi Kauno miesto dalimi.

Iš atžvilgio į minėtųjų Kauno priemiesčių didumą ir gražumą, reikia pasakyti, kad pirmąją vietą užima Žaliasai Kalnas; antrąją Aleksotas; trečiąją Šančiai, o ketvirtąją—Slabada. Trijuose pirmuose didžiūma lietuviai, o Slabadoje beveik tik vieni žydai. Pirmieji trys kasmet vis auga ir auga, kadangi tenais yra daugiausia mokyklų, švietimo namų. Ant Žaliojo kalno ir ir Šančiuose jau „Saulės“ Draugija galėjo įsteigti tri-

kliases mokyklas, kur mokytojai sėdi kaip įžymūs darbininkai, šviesos platintojai. Į Aleksotą ir kitą guberniją, „Sauliečiai“ nebesikiša, o suvalkiečių „Žiburys“ savo menkų veikimu dar nespėjo savo spindulius įleisti. Bet su laiku—už metų-kitų ir „Žiburiečiai“ ten pasidarys.

Na-gi pažūrėkime dabar į Slabados gyventojus, tojo priemiesčio augimą ir t.t. Tasai priemiestis neauga bet stačiai žlunga, eina kas metai žemyn; prisiėjo mums terai kelias savaites gyventi: lietuviai ištautėję, lenkiškai tik ir tekalba. O koks-gi gyvenimas? nameliai mažučiai, mediniai, iškripe, aprūkę; gatvės nešvarios; kai-kuriuose vietose namai visai ir be stogų; vaikučiai visad basai, nudrįkę, nemokyti, ot, paleisti tik Dievo valiai ir teauga skurde ir tamsoje. Tie patys suaugusieji žmonės išrodo baisiai nuvarę, be energijos, be gyvybės, jokio veiklumo: jie taip gyvena, tartum jau nebebūtų nei vilties, nei jokios ateities. Apskritai sakant, tas Kauno priemiestis daro nemalonų ir liudną įspūdį. Valdžia į tajį priemiestį mažai ką težiuri. Na, o mums ten esančius lietuvius, apleist ar reikėtų, ar savo gailiaširdybės ranką jiems nepaduoti ir juos iš letargo nebudinti? Tepamąstai skaitytojai!

Aš, tiesa, nežinau komiteto aukų rinkimui pastatydinti mokyklą, kur jie nutarė (o gal jau turi planus padarę ir viską priėmę), kur jie įrengs mokyklą, kur šviesos šaltinį atvers, bet manau, jog neaplenks tosios nelaimingosios Viliampolės Slabados.

Gerbiamas kun. Petkus velija (kad, mat neatsilankytų rusas biurokratas valdininkas ir nesugadintų kun. Dambrauskiui vardo), kad vieton mokyklos, švietimo įstaigos tamsiajai miniai, tuosius suaukotus pinigus apverstų kitam kokiam reikalui, t. y. tuosius pinigus padėtų bankon ir iš nuosimėjų užlaikytų prie gimnazijos (turbūt Kauno! Vinc.) arba prie mokytojų seminarijos lietuviškos kalbos mokytoją. Tai pasirodo menkas jubiliatui pagarbos išreiškimas nuo 2 suvirš milijonų lietuvių. O antra, prie gimnazijų ar mokytojų seminarijų gali atsirasti kitokie šaltiniai: kaip, padėkime, mokytojus užlaiko Vilniuje, Kaune ir Panevėžyje. Veiveruose, kaip iš laikraščių patyriau, bus speciališkas lietuvių kalbos mokytojas su 600 rub. algos į metus. Kad lietuviai apsišviestų, pažintų savo reikalus ir galvotų tą ką galvoja kitos civilizuotos tautos, reikia juos mažutėlius mokyti, jiems aiškinti; įkvepti jų širdysna savosios kalbos meilę, įkvepti mokslą ir t. t.

Dėlto, pirmiausiai mums reikia žemesnės mokyklos, kur viešpatautų lietuvių dvasia, kur būtų lietuviai mokytojai ir tt.

Toliaus gerbiamas kun. Petkus abejodamas ir savo pirmaisiais patarimais jau sako, kad tais pinigais galima šelpti lietuvių studentus: „gal užtektų—sako kokiai vienai arba dviem stipendijom... jaunikičiams einantiems specialiai filologijos mokslus? Ir lietuvių tautai būtų didesnė nauda, nekaip iš pradinės mokyklos.“ Be pradinės mokyklos, gerbiamas kunigėli, nepasieks lietuvių jaunuomenė nei filologijos nei kitų mokslo ša-

*) Žiūr. „Draugo“ 2-trąjį numerį.

ky. Šelpti mokslan einančią neturtingą jaunąmėnė. jau šiek tiek atsižymėjusią „darbo vaisiais“ dėlei Lietuvos, mes turime šiaip įvairių draugijų ir draugijėlių: jų jos tam tikslui ir yra įkurtos. Sumeskime joms po našlės skatikėlį—ir turėsime visokių mokslo vyrų.

Taisiais pinigais įrengti mokytojų seminarijos bus negalima, o atiduoti tuos pinigus „Saulės“ draugijai, dėlei „Saulės“ mokytojų kursų, tai jau kitas dalykas—kitos aukos. Butų tikra vagystė! Ir aš kaip aukavęs taijai Al. Damb. įkūriamajai mokyklai (ar 2-kliasė ar 4-

kliasė, tai ne mano dalykas) nors mažą dalelę ir dar Chicagoje su kitais draugais surinkęs apie 24 dol., protestuoju.

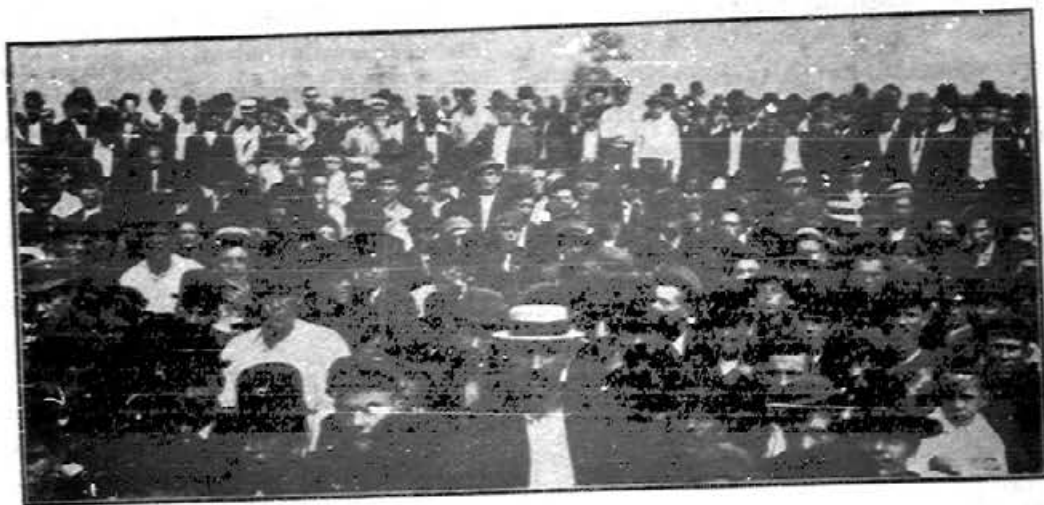
Žengkime žingsniu augstyn tiesiu, nepraleisdami pirmausių ir reikalingiausių lieptų...

Kun. A. Dambr. ir taip dideliai pagerbsime, kad jo Jubilėui surinksime 6 tūkštneis rub. „menkutei mokyklei“—jo vardo.

VII. 17. 09.

Vinciūnas.

RIAUSĖS MCKEE'S ROCKS.

Straikininkai klausosi prakalbų.

Praeito nedėldienio vakare atsitiko kruvinos riaušės Shoenvilleje, ties „The Pressed Steel Car Co.“ dirbtuvėmis. Ligišiol numirė vienuolika:

Šerifo padėjėjas Harry Exler, 60 metų amžiaus,

numirė 9 valandą ponedėlio vakare, rugpjūčio 23 d., d-ro Mc Kinnon'o namuose iš nebetikimo kraujo. Turėjo persautą krutinę.

George Millhaszer(?), 20 metų amžiaus, lenkas (?),

Vadovai ateivių straičininkų.

46

Vadovai tarp amerikiečių straikininkų.

gyvenęs Mc Kee's Rocks, mirė vidunakyje iš panedėlio į utarninką, Ohio Valley ligonbutyje. Turėjo persautą kairiąją krutinės pusę.

Raitasai policistas John L. Williams, 27 metų amžiaus, Greensburg, Pa., mirė ant Donovanio tilto.

Antone Guernett, amžiaus 23 metų, numirė anksti utarninko rytą Ohio Valley ligonbutyje. Krutinė sušaudyta.

Nežinomas baltas vyras. Sušaudytas.

Raitas policistas John C. Smith, 25 metų amžiaus iš Centralia, Pa., mirė utarninko rytą Mercy ligonbutyje. Galva suskaldyta, dvi kulki kairiojekijoje. Pašautas į dešinę koją ir į pilvą.

Riaušės prasidėjo iš to, kad nedėlios vakare trys nauji raiti policistai ir šerifo padėjėjas nepaklausė strai-

kininkų ir neišlipo iš karo, kursai važiuavo į "Pressed Steel Car" dirbtuvę. Staikininkai lygšiol visados varydavo laukan važiuojančius kare, ir visados rasdavo paklasą — iki pereinai nedėliai. Policistai buvo be uniformų. Jie gynėsi nuo straikininkų dvidešimtį minučių ir kaip rodosi, dugiausiai tapo sužeista šitoje tai, pirmojoje muštynėje. Paskui kaip atėjo visa policija, prasi-dėjo šaudymai, mušimai, mindžiojimai po kojų.

Ketinama atsiųsti iš Wilkes-Barre daugiau policijos. Šerifas Gumbert dar nesišaukia milicijos pagalbos. Antra vertus, Mc Kees Reks miesto taryba pareikalavo, kad raitoji policija išsikraustytų laukan, nes iš jos tik pavojus romiems Mc Kee's Rocks gyventojams.

Paskutinės žinios praneša, kad Mercy ligonbutyje numirė Mikas Lesofski. Bus tai septintoji riausių auka.

Raitieji policistai. (the State police)

Pittsburgo darbininkai turi vieną nepaliečiamą teisę—teisę pamesti darbą ir kraustytis kitur.

KAS GIRDĖTI?

Permainos prancūzų ir vokiečių politikoje.

Visai netikėtai žlugo du dideliu politikos veikėju: Klemanso ir Biulov'as. Daug dabar apie tai rašoma laikraščiuose.

Klemanso, prancūzų ministerių pirmininkas, buvo garbinamas visokios rūšies liberalų (laisvamanių) bei pirmiečių, nes jisai visokiais netikusiais įstatymais kovojo prieš Bažnyčios laisvę. Kada vienok kai-kurie išmintingesni parlamento (prancūzų dumos) atstovai, ypač Delkase, išdėstė, ką tikrai gėro padarė Klemanso Prancūzijos gerovei, tai pasirodė, kad jo šeimininkavimas yra visai netikęs. Šit apžiūrėta, kad paskutiniaisiais laikais išleista laivyno reikalams 12 milijardų frankų (apie puskenkto tūkstančio milijonų rublių), o Prancūzijos laivynas yra apgailėtinam stovyj. Jų nė lygintė negali susilyginti su kitų šalių laivynais. Tai viešai pripažino patsai Klemanso.

Už tai daugumas atstovų išreiškė Klemenso'ui neuzsitikėjimą, ir tas, kuris prieš porą metų išvijo iš Prancūzijos daugybę piliečių: kunigų ir vienuolių,—patsai turėjo su gėda pasitraukti iš savo angštos vietos.

Kitas didikas — Biulov'as, Vokietijos kancleris (pirmasai valdininkas), buvo į padanges keliamas tų pačių liberalų bei pirmiečių, nors jisai savo politikoje visai nepaisydavo visuotino labo ir doros reikalavimų. Jisai žiūrėjo tik savo partijos naudos. Su Bažnyčia rodos, jisai nekovojo botagu bei kalėjimu, kaip Bismarkas (buvęs kancleriu prieš Biulov'ą), bet buvo didesnis

už Bismarką. Biulov'as, kaip lapė, mokėdavo išsisukti nuo katalikų teisingų reikalavimų. Jisai da-gi nuduodavo didelį katalikų prietelį, net skundėsi šv. Tėvui ant dumoje), kad šv. Tėvą sukėlus prieš katalikų vidovus ir jų politiką. — Prisižiūrėkime arčiau, kaip elgėsi Biulov'as.

Prieš keletą metų jisai norėjo paskirti krūvą valstijos pinigų Afrikos kolonijoms. Tam pasipriešino katalikų atstovai. Jie priparodė, kaip ant delno, kad tie pinigai suvartojami nedoriems tikslams. Vokiečių valdininkai skai audžia, žudo vietinius Afrikos gyventojus, o pats lėbuoja su taisiais pinigais. Už tokį pasipriešinimą buvo išvaikytas (paleistas) reichstagas (vokiečių) duma).

Kas vėlei neatsimena visokių Biulov'o sumanymų, skriaudžiančius Vokietijos lenkus. Jisai su savo šalininkų pagalba suvaržė lenkų kalbą ir teises, parūpino da-gi priverstiną lenkų žemės išpirkimą. Tam priešinosi katalikai, bet jų balso nepaisyta.

Biulov'as su savo plėšriais šalininkais statė vis naujus laivus, dirbo didžiausias armotas, taisė skraidomasias mašinas, galando nagus, kad nuskaudus silpnes tautas. Tam reikalingi buvo begaliniai pinigai. Valstybės skola didinosi diena diena. Kad sumažinus skolas, jisai išgalvojo daugybę visokių mūtų ir mokesnių, kurių didesnioji dalis slėgte-slogine valstiečius-ūkininkus. Viduriniai ūkiai nyko. To negana. Šitais metais jisai sumanė uždėti mokesnius ant dalių arba tėvo palikimų, užrašomų vaikams. Iš paviršiaus žiūrint gera, rodos, būtų, kad tas, kuris gauna dovanai nuo savo tėvo ar

giminės kokį turtą, mokėtų šiek tiek savo valstybės reikalams. Bet ištikrųjų taip nėra. Pirmiausia išsisuktų nuo tojo mokesnio turtingi valdininkai, fabrikantai ir pirkliai. Jie galėtų atiduoti savo turtą įpėdiniams tiesiog pinigais, vekseliais ir visokiais kitais slaptais būdais; tokiu būdu didžiausi turtuoliai pasiliuosuotų nuo to mokesnio. Ūkio gi į kišenių nepaslėpsi, už jį būtinais reikėtų mokėti. Tasai ūkis apkrautas ir šiaip visokiais mokesniais — turėtų žlugti.

Taigi tokiam netikusiam sumanymui pasipriesino netikėtai centras (katalikų atstovai), bet ir konservatyvai (tikintieji protestantai, daugiausia ūkininkai ir dvarininkai). Tasai sumanymus žlugo, o sykiu su juo ir jo sumanytojas — Biulovas. Mat, būtų reikėję arba paleisti reichstagas, arba Biulov'as turėjo atsistatydinti. Reichstago kaizeris (vokiečių caras) negalėjo paleisti, nes žinojo, kad žmonės yra įsirdę už tąjį sumanymą ir būtų išrinkę dar daugiau ir katalikų. Taigi turėjo atsitraukti.

Prie progos turiu pažymėti, kad Biulov'o, taigi ir valdžios šalinikais buvo visados liberalai (laisvamaniai), progresistai (pirmiečiai) ir nacjonalistai (tautininkai-šovinistai). Visi jie yra daugiausia turtingi valdininkai, pabirkantai ir pirkliai. Visi jie dažniausiai netikėliai. Prie jų dažnai prisidėdavo konservatyvai, o kai kada socialistai. Su valdžios neteisybe visados kovojo tik katalikų atstovai, arba centras. Vokietijos atstovai katalikai laikosi vienos partijos, nors jie yra visokių luomų. Jų partija yra didžiausia ir rimčiausia.

Turiu dar pridėti, kad Biulov'ui atsistatydinus, katalikai sykiu su konservatyvais pravedė reichstage sumanymą, sulyg kurio uždedama mokesčiai ant biržų, ūkių, akcijų ir tolydžių spekuliacijų, (tai toksai pirkliavimas su dideliu pelnu). Tasai mokesčiai pakrapštys, žinoma, turtuolių kišene.

Žlugo Klemenso su Biulov'u visai netikėtai, iyg dūmai vė jopūstelti; o kad būtų elgęsi sulyg teisiybės, — istorija būtų juos apvainikavus, kaip gabių bei nadingų visuomenės veikėjų.

Skrusdė.

Neišrištas klausymas

Mazas Petrukas klausinėja savo motynos.

—Mama ar jus esate mergaitė?

—Ne.

—Ne? Tai kuo jūs esate?

—Moteris.

—O ar buvote kada mergaitė?

—Teip, mano vaikėli.

—Tai kur ta mergaitė pasidėjo?

Štraus.

Iš Amerikos.

Prezidento kelionė.

Prezidentas Taftas išvažiavo iš Washingtono 6 d. šio mėnesio į savo vasarnamį Beverly, Mass. Dabar bando nusikratyti taukų ir žaidžia kasdien golfą. Bet vakacijos trauksis jam neilgai. Rugpjūčio 15 d. pradės jisai didelę kelionę po valstijas. Atlankys visas, išskyrus aštuonias arba dešimtį. Ketina apvažiuoti 13 tukstančių mielių. Dievo galybė! Prezidentas išvažiuos iš Bostono į Chicago. Iš tenai keliaus į Madison, St. Paul, Des Moines, Omaha ir Denver. Koloradoje jisai atlankys Colorado Springs, Pueblo ir Glenwood Springs. Jisai ketina atvykti į Salt Lake City rugpjūčio 24 d. ir pasilikti tenai dvi dieni. Iš tenai važiuos į Pocatello, Butte, Helena, Spokane ir Seattle. Parodoje praleis dvi dieni ir važiuos į Portland'ą ir San Francisco. Paskui praleis tris dienas Yosemite klonyje.

Paskui atlankys Los Angeles, Albuquerque ir El Paso. Šičia jisai susitiks su Meksikos prezidentu Diazu. Paskui, atlankęs San Antonio, Corpus Christi, Houston ir Dallas, ilsėsis keturias dienas ant savo brolio farmos ties Corpus Christi. Iš Dallas važiuos tiesiog į St. Louis, kur sės ant laivo 25 d. spalnio ir upe Mississippi plauks į New Orleans. Čia pasiliks tris dienas. Iš tenai grįš per Jackson'ą, Birmingham'ą, Macon'ą, Savannah, Charleston'ą, Augustą, Wilmington'ą ir Richmond'ą į Washington'ą, kur tikisi atvykti lapkričio 10 d. Žinoma, visur bus laikomos prakalbos. Lapkričio 11 d. jisai dalyvaus naujojo Wesley'o universiteto prezidento instaliacijoje. Lapkričio 21 d. sugrįš į Washington'ą ant tikrųjų ir tuojau sės rašyti laišką (message) kongresui.

Amerika siunčia panoramuosius laivus į Manilą.

Amerika turi Manilos įlankoje (Filipinų salose) du panoramuosius karės laivus, siunčia du ir netrukus ketina išsiųsti dar keturis. Oi, oi! ar tik nebus karės su Japonija?

Straikas ant Hawaii salų pasibaigė.

Pirm dviejų mėnesių cukraus plantacijų darbininkai japonai buvo sustraikavę dėl didesnio mokesčio.

Straikininkai buvo paduoti net teisman — bet jų nepasmerkta. Rugpjūčio 3 d. L. Mori, japonas, delegatas į darbininkų seimą, norėjo užmušti Sometarą Šebą, redaktorių japonų laikraščio „Šimpo“, kursai varėsi prieš straikininkus. Šebai tapo įdurta į sprandą, bet žaizda ne mirtina.

Amerikietis laimėjo lenktynes ore

Glen Kurtiss, amerikietis, laimėjo lenktynes savo aeroplanu ties miestu Rheims, Vokietijoje. Jisai aplėkė dešimtį kilometrų į 8 minutes, 35 sekundas. Bleriot'ui garšiam avijatoriui, ėmė 7 sekundas, igiau aplėkti tą patį kelią. Lenktynėse dalyvavo Bleriot, Paulhan, Le Febvre (su Wright'o aeroplanu), Sommer, Farman, Latham ir kiti drąsuoliai.

VAIKU SKIRIUS.

Bažnyčioje.

Ant altoriaus paausuto
Švenčiausios Panelės
Daug žolynų kuogražiausių,
Ir žiba žvakelės.
Senas kunigas maldingai
Mišias šventas laikė;
Ramu buvo bažnytėlė,
Ramu, mielas vaikelis!
Tik vargonai lėtai ūžė...
Klupančių daugybė
Karštą maldą tenai siuntė,
Kur dangaus augštybė!
„Dieve šventas, Visogalis,
Dangaus, žemės Pone!
„Duok mums duoną kasdieninę
„Ir Tavo malonę!
„Ir atleisk mums kaltes mūsų,
„Štai širdis raudoja!
„Visi žmonės tai geriau vis
„Artimus guodoja!“
Senas kunigas taip meldė
Ir žmonių širdelės,
O vargonai meiliai ūžė
Ir žibėj žvakelės.

Ksav. Vanagėlis.

Ežys ir kiškis.

Jaunas gražus, kiškis tarė ežiui: — Kokia
biauri ir durianti tavo skrandutė!
— Tiesa,—atsakė ežys,—ji visai negraži, bet ma-
no adatos gina mane nuo dantų šunies, lapės ir vilko.
Ar gali tu pasigirti, kad ir tavo gražioji, minkštoji
skrandutė lygiai taip tau naudinga, kaip mano biau-
roji!

Kiškis vieton atsakymo tik atsiduso.

Ksav. Vanagėlis.

Motina.

Liutas, gyvulių kunigaikštis, sušaukęs visus gyvu-
lius, apgarsino jiems, kad apdovanos tą motiną, kurios
kudikis bus gražiausias.

Susirinko gyvuliai pas liutą ir kiekvienas atsivedė
savo kudikį, norėdami gauti pažadėtą dovaną.

Atvyko ir bezdžionė su savo mažuoju, kurio veidas
buvo labai susiraukęs, ir plaukų nebuvo. Mažoji bez-
džionėlė visiems labai nepatiko; liutas ir kiti gyvuliai
visi juokėsi iš bezdžionės vaikelio.

Bezdžionė tarė, dideliai nusistebėjus:

— Ne galiu suprasti, kodėl jūs juokiatės?... Man
rodos, kad manasis mažytis gražiu-gražiausias!

Ksav. Vanagėlis.

Už ką vilką muša.

Vilkas suėdė avį. Kaimiečiai pagavo jį ir pradėjo
mušti.

— Už ką jūs mane mušate? — tarė vilkas, —
Juk aš tame nekaltas, kad esu pilkas, nes tokiu mane
Dievas sutvėrė.

Kaimiečiai jam atsakė:—Mes tavę ne už tą
me, kad esi pilkas, tik už tą, kad avį suėdei.

Ksav. Vanagėlis.

Kaip vagį pažino.

Kuopa dirbtuvės darbininkų gyveno vienuose na-
muose; jų buta apie dvidešimt vyrų.

Vienam darbininkui žuvo pinigai: juos pavogė
vienas kuopos narys.

Nuliudo nuskaustas bendras; kiti jam labai prija-
tė nelaimėje. Nuliudo ir visa kuopa, atsiradus tarpe
jos vagiui. Visi norėjo surasti vagį ir išvartyti jį iš
savo bendrybos.

Protingiausias kuopos narys, Motiejunas, pasakė:
—šiatet, visi vyrai! stokite eilėn prie sienų, su kepurė-
mis ant galvų, aš tuojaus vagį pažinsiu. Tą padarysiu
greit, tiksliai stovėkite tiesiog, tyliai ir visi žemyn žiūrė-
kite!

Visa kuopa sustojo, akis žemyn nuleido ir tylė...

— Vagie! tavo kepurė dega!

Visi nei kryptelėjo, tik Lauras tvėrėsi rankomis
už kepurės.

Vargšas vagis, nenoroms, pats save išdavė. Jis tu-
rėjo bendrui pinigus sugrąžinti ir liko prašalintas iš
bendrybos.

Ksav. Vanagėlis.

AUKOS

Sv. Kazimiero Seserų Vienuolynui.
iš Newark, N. J.

Jackson Str. 71 Pocevičia Melitonas	1.00	Harrison, N. J.	1.00
Pocevičia Leonas	50	2nd Str. 204 Januša Pranas	50
Pukinskaz Antanas	1.00	2nd Str. 206 Miklušiute Ona	75
Baniušis Jonas	25	2nd Str. 210 Petrutis Martynas	25
Lafayette Str. 313 Macys Paulus	50	Veiverys Jonas	1.00
Žegunis Rokas	1.00	Armalas Jonas	25
Vaitiekunas Jonas	50	Ermalas Adomas	25
Lafayette Str. 313 Ciunys Klemensas	25	Karvelis Jonas	25
Lafayette Str. 313 Barčiauskas Mikas	50	2nd. Str. 210 Vaičiūnas Kazys	50
is Newark N. J.		Jankauskas Vincas	50
Elm Str. 224 Ivanauckienė Ursulė	5.00	2nd. St. 201 Selyklis Mikolas	25
Adams Str. 159 Jurkus Kazys	1.00	Aleksandravičiene Alzė	1.00
Adams Str. 153 Medelis Petras	1.00	Amsiejus Julius	1.00
Adams Str. 144 Dvarackas Vincas	50	Matulevičius Juozas	50
Radzevičius Petras	50	Hamilton str. 101 Tumas Kazys	1.00
Adams Str. 144 Bartoška Antanas	1.00	Olekas Juozas	1.00
Paulauckas Vincas	50	Tumas Jonas	50
Adams Str. 144 Burbulis Jonas	25	John Str. 201 Svetulevičius Jurgis	1.00
Elm Str. 248 Meškunas Jonas	25	John Str. 201 Grigaičiūke Teklė	50
Elm Str. 248 Kregždys Aleksandras	50	Rimša Kazys	25
Elm Str. 244 Daugirda Adomas	1.00	Damaševičaitė Kastė	1.00
Adomaitis Vincas	1.00	Urbute Vincenta	25
Elm Str. 244 Kuisis Jonas	1.00	John Str. 109 Lukaševičiute Ona	50
Elm Str. 240 Bilza Mikolas	50	Remeika Liudvikas	1.00
Adomaitis Andrius	1.00	Bekerianė Domicelė	1.00
Elm Str. 240 Višniauckas Jonas	50	John Str. 107 Dapkiūnas Andrius	50
Walnut Str. 317 Stravinskas Juozas	1.00	John Str. 307 Viršila Juozas	1.00
Walnut Str. 317 Baublys Nikodemas	2.00	John Str. 325 Liubinskas Adomas	50
Walnut Str. 317 Matuiza Ciprijonas	1.00	Adomavičia Antanas	50
Walnut Str. 317 Buzunas Juozas	50	John Str. 334 Medaliskienė Jieva	25
Tacevičius Petras	25	Janušauckienė Alzė	25
Bladas Feliksas	50	John Str. 334 Marcinkevičius Hipolitas	50
Walnut Str. 314 Milinavičius Jonas	25	Giedraitis Antanas	50
Walnut Str. 284 Kaziukaitis Juozas	50	John Str. 334 Maleckas Aleksandras	50
Walnut Str. 256 Ulevičia Andrius	50	John Str. 351 Silvestrauvčius Zigmas	1.00
New York Ave. 183 Raudonaitiene Jule	3.00	Sinkevičius Jurgis	50
Nickel Str. 103 Sakevičia Jonas	1.00	John Str. 349 Jaruševičius Jurgis	50
Nickel Str. 103 Vingis Vincas	50	Kašeta Morkus	25
Nickel Str. 98 Frankėvičia Jonas	50	Kiseljauckas Motiejus	25
Nickel Str. 98 Matulis Ignacas	1.00	Velyvis Martynas	25
Ruseckis Stasys	50	2nd. Str. 206 Ansiukevičius Juozas	50
Zavišas Juozas	1.00	3rd. Str. 406 Vadeika Ignas	1.00
E. Kinney Str. 310 Cernialis Antanas	50	William Str. 324 Sikorskis Pranas	50
Lakšėkiute Urse	25	Ziugžda Vincas	50
Nickel Str. 79 Krakauskas Juozas	50	Cleveland Ave. 200 Baurušaitiene Liudvika	25
E. Kinney Str. 282 Rupšlaukis Jonas	25	Cleveland Ave. 33 Snitkus Jonas	1.00
Pacific Str. 123 Galiauckis Karolis	1.00	Cleveland Ave. 31 Brazauckas Benediktas	1.00
Teachner Str. 86 Vidmanta Norbertas	1.00	Cleveland Ave. 26 Mikalčius Petras	25
Galiauckis Karolis	1.00	Siviekis Antanas	25
Teachner Str. 86 Urbanavičia Adopas	1.00	2nd. Str. 303 Palukaitis Antanas	50
Virbalas Jurgis	1.00	2nd. Str. 313 Remeika Jonas	50
Sermenavičius Jurgis	1.00	Harrison Ave. 745 Stasanauckas Vincas	50
Chestnut Str. 234 Ivanauckas Jurgis	1.00	Harrison Str. 745 Mačiulskas Petras	25
Glower Str. 171 Bocevičia Stasys	1.00	Harrison Str. 745 Utakis Pranciskus	1.00
		Baeys Petras	25
		Samulis Pranas	50
		(Tol. bus)	

ADRESAI CENTRO VYRIAUSYBĖS SUSIV. LIET.**RYMO-KAT. AMERIKONŲ:****KUN. S. PAUTIENIUS** prezidentas

P. O. Girardville, Pa.

JONAS RIKTERAITIS vice-prez.,

67 James St., Waterbury, Conn.

KAZYS KRUSINSKAS sekretorius,

324 South 1st. St. Brooklyn, N. Y.

GABRYS LAIBINIS, izdininkas,

P. O. Box 135 Duryea, Pa.

JONAS VIERAITIS,

107 So. Harding St., Worcester, Mass.

kasos
globėjai**KAZYS VASKEVYČIA**,

186 Jefferson St., Newark, N. J.

KUN. V. VIZGIRDA knygius,

190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.

KUN. V. STAKNEVIČIA dvasiškas vadovas,

207 Adams St., Newark, N. J.

Tautietai! Jei reikia Tau statyti nauji namai, ar taisyti seni, tai žinok, kad tatai atliks kuogeriausiai kontrakterius **MIKAS SLAPIKEVIČIUS**, New Philadelphia Pa.

OFFICEE NEW PHONE 37.

RESIDENCE 1100.

LIETUVIŲ ADVOKATAS**JONAS S. LOPATTO**.

47-48-49 Bennett Building, Wilkes-Barre, Pa.

FABIOLĖ,

Garsi kardinolo Wisemano apysaka. Vertė Vytas Kaina 1 doleris. Imantiems daugiau, kaip vieno egzempliorių, nuleidžiamas didelis nušimtis.

Gaunama pas:

REV. V. VARNAGIRIS,

312 S. 4th St.,

BROOKLYN, N. Y.**NAUJA KNYGA**

Biblija arba šv. Raštas

išleistas

KUN. S. PAUTIENIUS.

Tik vienas šitas šventaraštis yra katalikiškas.

Kaštuoja \$2.00 ir 15c. persiuntimui

Adresas: **REV. S. PAUTIENIUS,****GIRARDVILLE, PA.****MOKYKIMĖS PATĖS**

Gramatika angliskos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00.

Vaikų draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c.

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo 10c.

Aritmetika mokytis rokundų be mokytojo 10c. slais (apdaryta) 35c.

Pinigus siųskit per Money Order po šiuo adresu:

P. MIKOLAINIS

Box 62

NEW YORK, CITY.

REIKALINGAS Mokytojas lietuviškai parapijos mokyklai nuo 1 Rugpjūčio (Septemb.), vyras ar merga, turintis teisę būti mokytoju ir mokantis angliskai ir lietuviškai.

Rašykite tuojau pas

REV. J. ŽEBRIS

396 Church Street.

NEW BRITAIN, CONN**DRAUGIJOS!****H. R. Morgan**

laiko dirbtuve

visokiu jums reikalingu

daiktu, kaip tai: **KEPURIU, KOKARDU, ŠARPU, VELIAVU** ir tt.

Adresuokite:

R. H. MORGAN,**13 N. Main St.,****Shenandoah, Pa.****„DRAUGO“****SPAUSTUVE**

NAUJAUSIA, DIDŽIAUSIA IR

GERIAUSIAI

GREITAI ATLIEKA

ĮVAIRIŲ ĮVAIRIAUSIUS DARBUS

SPAUDINA PIGIAI

**Konstitucijas, Plakatus,
Tikietus, Užkvietimus
i vestuves ir tt.**

**RAIDĖS STATOMOS DIDELE-NAUJAUSIOJO
PATENTO-MAŠINA „LINOTYPU“.**

Adresuokite:

„DRAUGAS,“

314 E. MARKET ST.,

WILKES-BARRE, PA